

POSUDEK ŠKOLITELE NA DIPLOMOVOU PRÁCI DAGMAR KOHOUTOVÉ „VLIV HOLENÍ PODPAŽÍ NA AXILÁRNÍ PACHOVÝ PODPIS ČLOVĚKA“

Celá řada teoretiků v oblasti chemické komunikace člověka zdůrazňuje význam axilárního ochlupení pro mechanické zadržování látek s případnou komunikační funkcí. Překvapivě však bylo tomuto problému z experimentálního hlediska věnováno pouze minimum pozornosti a to i přesto, že se v našich sociokulturních podmínkách jedná o poměrně rozšířený fenomén. Cílem předložené práce bylo proto zjistit, zda má holení podpaží vliv na subjektivně vnímanou kvalitu vůně. Zároveň byly také testovány změny vůně v průběhu růstu axilárního ochlupení.

Vytyčené cíle byly testovány pomocí čtyř nezávislých experimentů longitudinálního charakteru a to jak u jedinců, kteří si podpaží pravidelně holí, tak i u těch, kteří tak před tím nikdy nečinili. Naštěstí jsme obdařeni dvěma axilami, tzn. že každý účastník experimentu byl zároveň sám sobě kontrolou. Výsledky naznačují rozdíly v kvalitě vůně mezi čerstvě oholeným a neoholeným podpažím a dále pak mezi podpažím pravidelně holeným a podpažím více jak 6 týdnů zarůstajícím. Na druhou stranu se ukázalo, že tento vliv není vždy tak jednoznačný a některé faktory prostředí (např. teplota při sběru vzorků) mohou hrát významnější roli. Jak už to při výzkumu s lidmi bývá i přes sebelepší design studie nelze kontrolovat všechny potenciální proměnné, které vstupují do hry. A tak i když byli dárci vzorků pečlivě instruováni jaké dodržovat omezení ve stravě a aktivitách, nelze vyloučit fakt, že někteří dárci se jimi nemuseli řídit tak důsledně. Je třeba si také uvědomit, že práce s lidskými vůněmi je velmi obtížná kvůli tomu, že v průběhu času dochází k jejich kvalitativním změnám a není je tudíž možné skladovat. Každý experiment proto musí proběhnout týž den, co jsou vzorky získány. Navíc je možné hodnotit pouze omezený počet vzorků díky relativně rychlé čichové habituaci. Z těchto důvodů jsou také počty účastníků poměrně omezené, jsou však srovnatelné s obdobnými studiemi publikovanými v prestižních odborných časopisech včetně např. Nature.

Rád bych proto vyzdvihl úsilí diplomantky, s níž nelehce sháněla účastníky experimentů, i pečlivost, s níž si vedla experimentální záznamy. A to také proto, že se těchto kvalit výzkumníkům ne vždy dostává.

V teoretické části práce autorka důkladně rozebírá faktory ovlivňující vznik axilární vůně, kde hraje klíčovou roli axilární mikroflóra. Znamenalo to tedy orientaci v problematice poněkud neantropologické, a to v mikrobiologii. Práce má tedy výrazně interdisciplinární charakter a její zpracování vyžadovalo po autorce vysoké nároky na získání znalostí v takto

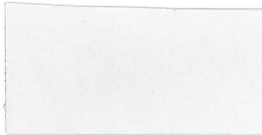
odlišném oboru. Výsledný produkt považuji za odborně fundovaný a zároveň dobře srozumitelný. Diplomantka tak jednoznačně prokázala znalost práce s odbornou literaturou. Její schopnost samostatné odborné práce se však nejlépe projevuje v diskusi. Získané výsledky hodnotí kriticky, je si vědoma možných nedostatků a předkládá alternativní interpretace vlastních dat i ostatních diskutovaných studií.

Přestože se diplomantka do práce na našem pracovišti zapojila až relativně nedávno (její seminární práce se týkala zcela neetologického tématu), dokázala se velmi dobře zorientovat nejen v odborné problematice, ale zapojila se i do dalších výzkumných a sociálních aktivit. Vlastní práci již prezentovala na loňské etologické konferenci a v současnosti je v přípravě manuskriptu do mezinárodního impaktovaného časopisu.

Na závěr bych chtěl vyzdvihnout, že diplomantka se práci věnovala nejen velmi samostatně a systematicky, ale zároveň ji měla dokončenou bez velkých stresů ještě více jak týden před odevzdáním. To se žádnému z mých předchozích diplomantů ani mě samotnému zatím nepodařilo.

Celkově práci hodnotím jako vynikající a doufám, že autorka bude v takto nastavené laťce pokračovat i ve svých dalších aktivitách.

V Praze 14-5-2007

Mgr. Jan Havlíček, Ph.D.